

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	maj-juni 2026
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	HF2
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mari-Ann Drengsgaard
Hold	24a

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Roman- og novelleanalyse
Forløb 2	Krig i nyhedskredsløbet
Forløb 3	Grammatik
Forløb 4	Dokumentar
Forløb 5	Eventyr
Forløb 6	Romantikken
Forløb 7	Argumentation og retorik
Forløb 8	Det moderne og det folkelige gennembrud
Forløb 9	Kortfilm
Forløb 10	Fortællende journalistik
Forløb 11	Autofiktion
Forløb 12	Eksistentielle fortællinger
Forløb 13	Skriftlighed

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Roman- og novelleanalyse
Forløbets indhold og fokus	Forløbet er en introduktion til danskfaget med fokus på roman- og novelleanalyse. I forløbet arbejdes der med genretræk og centrale analysebegreber. Der vil være særligt fokus på resumé, personkarakteristik, fortællerforhold, tid/miljø og tema. Der arbejdes med både mundtlig og skriftlig formidling.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ At analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster ○ At kunne udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt
Kernestof	Det sproglige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof</p> <p>Anette Nielsen og Lene Trolle Schütter: <i>Skriveøvelser i dansk</i>, Gyldendal, 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Resumé ○ Citatmodellen <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tid og miljø ○ Personkarakteristik ○ Fortæller <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: <i>Litteraturhistorien på lang og på tværs</i>, Systime, 2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvad er en novelle? <p>Pia Juul: ”En flinker fyr”, 2005 Naja Marie Aidt: ”Myggestik”, 2006 Anja Otterstrøm: ”Sportsbutik”, 2010 John SteinBeck: <i>Mus og mænd</i>, 1937 (Værk 1)</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Video: Fortæller og synsvinkel i dansk <p>Omfang: Cirka 135 sider Tid: 20 timer</p>
Arbejdsfor-mer	Klasseundervisning, individuel opgaveløsning, virtuel undervisning, fagprogrammer (www.minlaering.dk) og skriftligt arbejde.

Forløb 2	Krig i nyhedskredsløb
Forløbets indhold og fokus	Med udgangspunkt i nyhedskredsløbet omkring krigen i Ukraine arbejdes der med nyhedstrekanten, nyhedskriterier, nyhedsgenrer, avistyper og fake news. Desuden inddrages problemstillingen: Hvilken betydning har nyheder for et demokrati?
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag
Kernestof	Det mediemæssige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof</p> <p>Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Krig og kærlighed i nyhedskredsløb</i>, Dansk lærerforeningens Forlag, 2023, s. 4 – 20 + 25 – 27 + 30-31 + 36 – 37</p> <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til danske – litteratur, sprog, medier</i>, Dansk lærerforeningens Forlag/Systeme, 2024</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Avistyper ○ Stofområder <p>Artikler:</p> <p>Jakob Kjøge Bohr og Mikkel Secher: Rusland angriber Ukraine - her er, hvad vi ved. <i>Nyhederne.tv2.dk</i>, 24.02.2022</p> <p>Kjeld Hybel: Selvom jeg er læge, har jeg gjort op med mig selv, at jeg er parat til at dræbe, <i>Politiken.dk</i> 27.02.2022</p> <p>Sarah Skarum: Scholz' tale er et vendepunkt og vil stå tilbage som en af de store taler i tysk historie, <i>Politiken</i>, 27.02.22</p> <p>Nadeen Aiche: Det er racistisk hykleri, når danske politikere åbner favnen for ukrainske flygtninge, <i>Information</i>. 03.03.2022</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>TV2 Nyhederne kl. 18:00, 24.02.22. https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copy-dan=022202241800</p> <p>DR1: "Dagbog fra Kyiv" (dokumentar)</p> <p>Omfang: Cirka 30 sider Tid: 13 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuel undervisning, individuelt arbejde, arbejde i mindre grupper og skriftligt arbejde.

Forløb 3	Grammatik
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokus på ordklasser, ordklasseanalyse, sætningsanalyse og komatering.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber
Kernestof	Det sproglige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Claus Petersen og Line V. Frederiksen: <i>Styr på sproget</i>, Systime, 2016</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ordklasser ○ Sætningsanalyse ○ Komma <p>Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset", 1960 Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål" 1920</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grammatik m. Thomas Skov - ordklasser ○ Grammatik m. Thomas Skov - Subjekt (grundled) ○ Grammatik m. Thomas Skov - Verballedet (udsagnsled) ○ Statsminister Mette Frederiksens nytårstale, 2021 (uddrag) <p>Omfang: Cirka 10 sider Tid: 9 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, interaktive øvelser og skriftligt arbejde.

Forløb 4	Dokumentar
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokus på dokumentargenren, filmiske virkemidler og autenticitetsmærker. Hvilken effekt har de filmiske virkemidler? Hvilke krav stiller anvendelsen af filmiske virkemidler i dokumentargenren til modtageren?
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster
Kernestof	Det mediemæssige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Dorte Granild og Mette Wolfhagen: <i>DOX – forløb i medier</i>, Lindhardt og Ringhof, 2017, s. 16 – 22 Berit Riis Langdahl, m.fl.: <i>Krydsfelt – grundbog i dansk</i>, 3. i-bogsudgave, 2019, Gyldendal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Dokumentartyper ○ Dramaturgi i dokumentaren ○ Dokumentariske fortælleformer, <p>Gitte Horsbøl og Jette Meldgaard Harboe: <i>Den iscenesatte virkelighed</i>, Systime, 2016</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Billedudsnit ○ Perspektiv ○ Kamerabevægelser ○ Lys ○ Klipning ○ Lyd <p>DR: Kvindefængslet - fængselsmor, sæson 1, episode 1, 2024 Christian Sønderby Jepsen: <i>Naturens uorden</i>, Moving Documentary, 2015 (medieværk)</p> <p>Supplerende stof: DR2: (af) "TV!TV!TV! Den iscenesatte TV-virkelighed", 2011 Lars Høj: (af) Hjerteblod, afsnit 2, TV2, 2002 DR1: (af) Finanskrisen forfra - business as usual, afsnit 1, 12. januar 2015</p> <p>Skriftlig opgave:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Analyserende artikel om dokumentaren <i>Naturens uorden</i> <p>Omfang: Cirka 150 sider Tid: 15 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde og skriftligt arbejde

Forløb 5	Eventyr – H.C. Andersens sproglige virkemidler
Forløbets indhold og fokus	I forløbet arbejdes der med eventyr. Indledningsvist opsummeres genretæk. Derefter vil der være fokus på H.C. Andersens sproglige virkemidler.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt ○ at analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster ○ at demonstrere indblik i sprogets funktion og variation
Kernestof	Det sproglige perspektiver.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof</p> <p>Jonna Byskov og Marianne Keinicke: <i>Digter Andersens verden</i>, Alinea, 2005, s. 155-165</p> <p>Johannes Fibiger og Gerd Lütken: <i>Litteraturens Veje</i>, Systime, 2010</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Eventyr <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Eventyr ○ Aktantmodellen <p>Anne Bøndergaard (red.): <i>Danske forfattere</i>, ”Eventyrsproget”, Systime, 2015</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Portræt af H.C. Andersen <p>”Den fattige mand og hans hjælper” (folkeeventyr)</p> <p>”Jesper og prinsessen” (folkeeventyr)</p> <p>H.C. Andersen: ”Klods Hans”, 1855</p> <p>H.C. Andersen: <i>Nye Eventyr. Første Bind. Første Samling. 1844 (Værk 3)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ”Engelen” ○ ”Nattergalen” ○ ”Kjærestefolkene” ○ ”Den grimme ælling” <p>Skriftlig opgave: Analyserende artikel om ”Nattergalen”</p> <p>Omfang: Cirka 55 sider Tid: 18 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuel undervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde og skriftligt arbejde.

Forløb 6	Romantikken
Forløbets indhold og fokus	Et litteraturhistorisk forløb om romantikken med fokus på universalromantikken, poetisk realisme og romantisme.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ at demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund ○ analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster
Kernestof	Det litterære perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Barbara Kjær-Hansen m.fl.: <i>Litteraturhistorien på lang og på tværs</i>, Systime, 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Romantikken ○ Romantikens samfund ○ Livssyn ○ Poetisk realisme ○ Forfatteren St. St. Blicher ○ Den litteraturhistoriske kontekst <p><i>Universalromantik</i> Adam Oehlenschläger: ”Guldhornene”, 1803 Schack von Staffeldt: ”Indvielsen”, 1804 H.C. Andersen: ”Klokken”, 1845</p> <p><i>Nationalromantik</i> N.F.S. Grundtvig: ”Danmarks trøst”, 1820</p> <p><i>Poetisk realisme</i> St. St. Blicher: <i>Sildig Opvaagnen</i>, 1828 (værk 4)</p> <p><i>Romantisme</i> H.C. Andersen: ”Skyggen”, 1847</p> <p>Supplerende stof: DR1: Far, mor og børn, afsnit 1, 10.02.16</p> <p>Omfang: Cirka 100 sider Tid: 16 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde.

Forløb 7	Argumentation og retorik
Forløbets indhold og fokus	Et forløb med fokus på retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation. Der er særlig fokus på analyse af læserbreve og taler.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund ○ analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Kernestof	Det sproglige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toulmins argumentationsmodel • Retorik • Meningsjournalistik <p>Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>: Dansk lærerforeningens Forlag, 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argumentationsgreb <p>S.Ø. Eriksen: ”Ulve dræber mennesker”, Jyllands-Posten, 13.04.13 Jens Stoltenberg: "Tale i Oslo Domkirke", 24.07.11 Mette Frederiksen: ”Statsministerens nytårstale”, 2023 Ludvig Holberg: Epistel 89: ”Fordærvet smag i kærligheden”, 1748</p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reklamer (appelformer): Mille Gori - Alle kan hjælpe en. Bliv SOS-fadder! Zendium gør din mund 3x sundere <p>Skriftlige opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udarbejdelse af læserbreve • Debatterende artikel: Grænser på sociale medier <p>Omfang: Cirka 50 sider Tid: 15 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, pararbejde, skriftligt arbejde.

Forløb 8	Det moderne og det folkelige gennembrud
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb arbejdes med <i>det moderne gennembrud</i> og i forlængelse af dette <i>det folkelige gennembrud</i> . Eleverne skal tilegne sig viden om perioden, som de kan anvende i forbindelse med analyse og fortolkning af centrale tekster fra perioden.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster ○ demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Kernestof	Det litterære perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><i>Det moderne gennembrud</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Henrik Pontoppidan: ”Nådsensbrød”, 1887 ○ Herman Bang: ”Irene Holm”, 1890 ○ Amalie Skram: (af) <i>Constance Ring</i>, 1885 <p><i>Det folkelige gennembrud</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeppe Aakjær: ”Naar rugen skal ind”, 1906 ○ Jeppe Aakjær: ”Tyendesang”, 1909 ○ Martin Andersen Nexø: (af) <i>Pelle Erobreren</i>, 1909 ○ Johannes V. Jensen: ”Bitte Selgen”, 1905 <p>Supplerende stof:</p> <p>Barbara Kjær-Hansen & Tinne Serup Bertelsen: <i>Litteraturhistorien – på langs tværs</i>, Systime</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 1879 - 1890 Det moderne gennembrud ○ Det moderne gennembruds samfund ○ Livssyn og syn på litteraturen ○ Den samfundskritiske novelle ○ Skrivestil og sprog ○ Herman Bang og stille eksistenser ○ Køn og ligestilling <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteraturhistorie</i>, Systime</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Det folkelige gennembrud <p>Bille August: <i>Pelle Erobreren</i>, 1987 (film)</p> <p>Omfang: Cirka 175 sider Tid: 24 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, pararbejde, skriftligt arbejde.

--	--

Forløb 9	Kortfilm
Forløbets indhold og fokus	Et forløb om kortfilm, hvor der arbejdes med genretræk og tre typer kortfilm. Eleverne skal desuden bruge deres viden om filmiske virkemidler til at undersøge, hvordan de anvendes til at understøtte fortælling og budskab i konkrete kortfilm.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ analysere, fortolke og perspektivere kortfilm ○ at kende kortfilmens genretræk
Kernestof	Det mediemæssige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Jonatan Etzler: I follow you, Sverige, 2015 Anders Walters: <i>Ivalu</i>, 2022</p> <p>Mette Wolfhagen og Dorte Granild: <i>SHORTS – kortfilm i undervisningen</i>, Systime, 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvor korte er kortfilm? • Kortfilmen som lille enhed • Kortfilmens særlige karakterfremstilling • Slutninger – expect the unexpected • Den klassisk fortællende kortfilm <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kortfilmen Fantasia, Finland, 2016 • Kortfilmen Papa, 2023 • Morten Dürr og Lars Horneman: <i>Ivalu</i> fra 2019 (grafisk novelle) <p>Omfang: Cirka 75 sider Tid: 8 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde

Forløb 10	Fortællende journalistik
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokus på den fortællende journalistiks genretræk, herunder autenticitetsmarkører og journalistens rolle.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag ○ analysere, fortolke og perspektivere ikke-fiktive tekster
Kernestof	Det mediemæssige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Hanne Mølby Henriksen: ”Bruderov”, <i>Weekendavisen</i>, 26.08.05 Puk Damsgård: (af) ”Hvor solen græder. En fortælling fra Syrien”, Politikens Forlag, 2014, s. 172-175, 186-191</p> <p>Supplerende stof: Søren Boy Skjold: <i>Den journalistiske fortælling</i>, 2015, s. 13 + 17 – 22 Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i>, Systime</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Den tredje fortællemåde ○ Autenticitetsmarkører <p>Thomas Foght og Sebastian Stryhn Kjeldtof: (uddrag) ”Digitale svindlere lokker din mor og narrer din søn. Men de færreste ved, hvor grufuldt det faktisk er”, <i>Politiken</i>, 25.12.25</p> <p>Omfang: Cirka 40 sider Tid: 9 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, interaktive opgaver

Forløb 11	Autofiktion
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb er der fokus på genren autofiktion. Gennem inddragelse af både prosa og lyrik arbejdes der med fortællerposition, troværdighed og grænser for det private.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed ○ analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster
Kernestof	Det litterære og sproglige perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: Karl Ove Knausgaard: (af) <i>Min Kamp</i>, In: Poul Behrendt og Mads Bunch: <i>Selvfølt</i>, s. 68-79 Yahya Hassan: ”Barndom”, 2013 Thomas Korsgaard: <i>Hvis der skulle komme et menneske forbi</i>, 2017 (værk 5) Caspar Eric: <i>Nye balancer</i>, 2023 (værk 6)</p> <p>Supplerende stof: Katrine Haaning m.fl.: <i>De seneste fem års litteratur</i>, Autofiktion (uddrag), Systime Poul Behrendt og Mads Bunch: <i>Selvfølt</i>, 2015, s. 21 Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, Paratekster og kontrakter, Systime</p> <p>Litteraturportalen: Nye balancer i faldets tid, Systime DR2: Interview med Yahya Hassan i Deadline, 2013 Simon Roliggaard: ”Lige om lidt komme katastrofen. Lige om lidt eksploderer min far”, <i>Politiken</i>, 28.01.17 Sofie Sørensen: ”Det er usandt og for groft”, <i>Politiken</i>, 09.02.17</p> <p>DR: <i>Folkedomstolen</i>, Afsnit 3: Du kunne bare have brugt kondom, 2026</p> <p>Omfang: Cirka 300 sider Tid: 25 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, mindre skriftlige opgaver

Forløb 12	Eksistentielle fortællinger
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb er der særligt fokus på eksistentielle fortællinger. Gennem analyser af noveller, et eventyr og en folkevise arbejdes der med, hvordan livets grundvilkår skildres litterært.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster ○ demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske literaturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Kernestof	Det litterære perspektiv
Anvendt materiale.	<p>Kernestof</p> <p>H.C. Andersen: ”Hyrdinden og skorstensfejeren”, 1845 Martin A. Hansen: ”Paradisæblerne”, 1953 Stig Dagerman: ”Att döda ett barn”, 1955 Karen Blixen: ”Ringene”, 1958 Peter Seeberg: ”Patienten”, 1962 Peter Seeberg: ”Braget”, 1962 Folkevisen ”Ebbe Skammelsøn”</p> <p>Supplerende stof</p> <p>Liselotte Henriksen: (af) <i>Eksistentialisme i dansk – fra Kierkegaard til Sonnergaard</i>, Systime, i-bog</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er eksistentialisme? • De eksistentielle fortællinger og læseren • Eksistentialistisk læsning i praksis • Grundtemaer i eksistentialistisk litteratur • Anden Verdenskrig • Heretica <p>Omfang: Cirka 50 sider Tid: 15 timer</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, skriftlige opgaver

Forløb 13	Skriftlighed
Forløbets indhold og fokus	Dette forløb har fokus på den analyserende og debatterende artikel og er fordelt over flere perioder. Der arbejdes med artiklerne særlige genretræk, deres indhold og sproglig korrekthed.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ○ udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst skriftligt ○ beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber ○ anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. ○ demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	Det litterære, mediemæssige og sproglige perspektiv
Anvendt materiale.	Diverse eksamenssæt Omfang: Cirka 40 sider Tid: 25 timer
Arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt med skriftlige opgaver